

Høringsnotat vedrørende udkast til bekendtgørelse om standardvedtægter for friskoler og private grundskoler m.v., bekendtgørelse om standardvedtægter for efterskoler og frie fagskoler, bekendtgørelse om standardvedtægter for private institutioner for gymnasiale uddannelser og bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilskud m.v. til efterskoler og frie fagskoler

Indholdsfortegnelse

1. Høringen	2
1.1. Høringsperiode	2
1.2. Hørte myndigheder, organisationer m.v.	2
2. Høringssvarene	3
2.1. Generelle bemærkninger til bekendtgørelsesudkastene	3
2.2. Specifikke bemærkninger til bekendtgørelse om standardvedtægter for friskoler og private grundskoler m.v.	8
2.3. Specifikke bemærkninger til bekendtgørelse om standardvedtægter for efterskoler og frie fagskoler	13
2.4. Specifikke bemærkninger til bekendtgørelse om standardvedtægter for private institutioner for gymnasiale uddannelser	16
3. De endelige bekendtgørelser i forhold til høringsversionen af bekendtgørelserne	17

16. juni 2025
Sagsnr.: 25/12864
Center for Institutionsdrift og
Koncernregnskab

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 51 08
Mail: vedtaegter@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

1.1. Høringsperiode

Følgende udkast til bekendtgørelser har i perioden fra den 2. maj 2025 til den 30. maj 2025 været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.:

- 1) bekendtgørelse om standardvedtægter for friskoler og private grundskoler m.v.,
- 2) bekendtgørelse om standardvedtægter for efterskoler og frie fagskoler,
- 3) bekendtgørelse om standardvedtægter for private institutioner for gymnasiale uddannelser og
- 4) bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilskud m.v. til efterskoler og frie fagskoler.

Herudover blev udkast til bekendtgørelserne offentliggjort på Høringsportalen den 2. maj 2025.

1.2. Hørte myndigheder, organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over de hørte myndigheder, organisationer m.v., der har afgivet høringssvar.

Ud for hver høringsspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar før høringsfristens udløb, og om høringssparten i givet fald havde bemærkninger til udkastet til bekendtgørelserne.

Høringsspart	Høringssvar modtaget ved høringsfristens udløb	Bemærkninger	
		Ja	Nej
Arbejdstilsynet	X		X
Børne- og Kulturchefforeningen	X		X
Civilstyrelsen	X		X
Danmarks Private Skoler – grundskoler & gymnasier	X	X	
Dansk Arbejdsgiverforening	X		X
Dataetisk Råd	X		X
Datatilsynet	X		X
Efterskoleforeningen	X	X	
Folkehøjskolernes Forening i Danmark	X	X	
Foreningen af Frie Fagskoler	X	X	
FRISKOLERNE	X	X	
FSR – danske revisorer	X	X	
Klagenævnet for Specialundervisning	X		X
Lilleskolernes Sammenslutning	X	X	
Rigsrevisionen	X		X

Slots- og Kulturstyrelsen	X		X
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering	X		X

2. Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastene til bekendtgørelser.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitets (herefter STUK) bemærkninger til høringssvarene er skrevet med kursiv.

De dele af høringssvarene, som ikke angår bekendtgørelsesudkastene, er ikke gengivet. Høringssvarene i deres helhed offentliggøres på Høringsportalen sammen med dette høringsnotat.

Der er under pkt. 3 opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget på høringsparternes foranledning i forhold til de udkast, som har været i høring.

2.1. Generelle bemærkninger til bekendtgørelsesudkastene

De tre bekendtgørelser om standardvedtægter indeholder flere enslydende bestemmelser på tværs af bekendtgørelserne. Bemærkninger til sådanne tværgående bestemmelser behandles derfor i dette afsnit som generelle bemærkninger.

Der er ikke modtaget bemærkninger til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilskud m.v. til efterskoler og frie fagskoler, hvorfor det udelukkende er de tre bekendtgørelser om standardvedtægter, der omtales i dette afsnit.

Danmarks Private Skoler og **Lilleskolernes Sammenslutning** tilkendegiver, at foreningerne har oplevet en god og åben proces i forbindelse med forarbejdet til bekendtgørelserne og finder det positivt, at deres input og principielle synspunkter i høj grad er blevet lyttet til.

Danmarks Private Skoler opfordrer til, at skoleforeningerne fortsat inddrages i den videre implementeringsproces med rådgivning og vejledning af skoler.

STUK's bemærkninger

STUK er enige i, at det er udbytterigt med drøftelser med skoleforeningerne på området.

2.1.1. Mulighed for dispensation

FSR – danske revisorer bemærker, at det fremgår af § 1, stk. 4, i selve bekendtgørelsesteksten på tværs af vedtægtsbekendtgørelserne, at den enkelte skoles vedtægter skal stemme overens med loven, ligesom der er

en frist for implementering i § 7, stk. 1, hvorefter skolerne skal have opdateret deres vedtægter i overensstemmelse med de nye regler senest den 1. januar 2027. FSR spørger, hvorvidt der er dispensationsmuligheder i den forbindelse.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at ordlyden i standardvedtægterne er obligatorisk at anvende, og at alle omfattede skoler skal opdatere deres vedtægter i overensstemmelse med den relevante standardvedtægt senest den 1. januar 2027. Fravigelsesmulighederne fremgår eksplicit af de enkelte bekendtgørelser og standardvedtægter. Der er herudover ikke som udgangspunkt mulighed for at dispensere for implementeringsfristen, der i øvrigt er fastsat med henblik på, at den enkelte skole på trods af potentielle tidskrævende nuværende procedurer for vedtægtsændringer har tilstrækkelig tid til at tilrette skolens vedtægter i forlængelse af bekendtgørelsernes ikrafttrædelsestidspunkt den 1. juli 2025.

2.1.2. Kriterier for bestyrelsens sammensætning

FSR – danske revisorer bemærker, at det fremgår af § 9, stk. 1, i bekendtgørelsernes standardvedtægter, at bestyrelsen så vidt muligt bør have en afbalanceret sammensætning af kvinder og mænd. FSR påpeger, om der ikke bør være andre kriterier, som kan være vigtigere, og som vægter højere i sammensætningen af bestyrelsen.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at de forskellige standardvedtægters § 9 om bestyrelsens sammensætning er udarbejdet med henblik på at videreføre de nugældende regler om bestyrelsessammensætning på de frie skoler.

Bestemmelserne har til formål at sikre skolernes eksisterende frihed til at sammensætte sin egen bestyrelse. Der er ikke på lovniveau fastsat kompetencekrav eller kriterier for sammensætningen af bestyrelsen. På frie grundskoler er det blot et krav, at der er minimum to forældrerepræsentanter i bestyrelsen. Det følger af både de nugældende vedtægtsregler samt Ligestillingsloven, at der ved bestyrelsessammensætning bør tilstræbes en ligelig fordeling af mænd og kvinder.

Det er op til den enkelte skole at fastsætte eventuelle yderligere kriterier for valg af bestyrelsesmedlemmer, f.eks. i forbindelse med eventuel selvsupplering. STUK vurderer, at adgangen hertil ikke bør begrænses gennem de obligatoriske standardvedtægter.

2.1.3. Betegnelserne "formand" og "næstformand"

Danmarks Private Skoler og **FRISKOLERNE** pointerer, at foreningerne ønsker sproglig fleksibilitet vedrørende betegnelsen af formandsposter, og at der bør være mulighed for at anvende kønsneutrale betegnelser som f.eks. "forperson".

Danmarks Private Skoler foreslår, at valgfriheden vedrørende betegnelserne kan indarbejdes i standardvedtægterne på samme måde som valgfriheden mellem "skole" og "kursus" i standardvedtægterne for private institutioner for gymnasiale uddannelser.

STUK's bemærkninger

STUK kan oplyse, at betegnelserne er en videreførelse af betegnelserne i de nugældende vedtægtsregler.

Idet formålet med de nye bekendtgørelser om standardvedtægter ikke har været at foretage indholdsmæssige ændringer i et større omfang end nødvendigt, herunder ændringer foranlediget af det nye obligatoriske format, er ordlyden følgelig ikke blevet ændret i de nye standardvedtægter.

STUK tager dog bemærkningen til efterretning og kan oplyse, at skolerne – på samme måde som efter nugældende regler – frit kan vælge at anvende en anden terminologi for bestyrelsens formandskab. Det vil således ikke være i strid med de nye bekendtgørelser, såfremt skoler konsekvent anvender betegnelsen "forperson" og "næstforperson" i skolens vedtægt. Dette vil blive nærmere beskrevet i vejledningerne til bekendtgørelserne.

STUK vurderer, at bemærkningen ikke giver anledning til ændring af den obligatoriske ordlyd i standardvedtægterne, idet de forskellige betegnelser ikke fremgår af loven. Når der i standardvedtægterne for private institutioner for gymnasiale uddannelser f.eks. står "skole/kursus", er det en fortsættelse af terminologien i hjemmelsloven, idet institutioner efter loven kan være enten gymnasieskoler eller studenter- eller HF-kurser.

2.1.4. Påbegyndelse af undervisningsaktivitet

Danmarks Private Skoler har en bemærkning til § 1, stk. 5, i standardvedtægterne på tværs af bekendtgørelserne. Det følger af bestemmelsen, at den enkelte skole skal anføre, hvilket skoleår undervisningsaktiviteten er påbegyndt eller påbegyndes. Foreningen bemærker, at de ældste skoler formentlig ikke vil kunne fremfinde et sådant skoleår, bl.a. fordi denne terminologi ikke eksisterede ved disse skolars oprettelse.

STUK's bemærkninger

STUK kan oplyse, at § 1, stk. 5, i standardvedtægterne er indsat af tilskudsmæssige hensyn for at tydeliggøre, hvornår den tilskudsudløsende aktivitet påbegyndes.

STUK har forståelse for hensynet til skoler, der er blevet oprettet på et tidspunkt, hvor terminologien har været anderledes, eller skoler, der i øvrigt har svært ved at klarlægge, hvornår undervisningsaktiviteten er påbegyndt.

STUK's overvejelse er, at såfremt § 1, stk. 5, skal gøres valgfri med krøllede parenteser i standardvedtægterne, vil konsekvensen være, at formuleringen bliver valgfri for alle skoler. Anvendelsen af krøllede parenteser i standardvedtægterne har til formål, at den enkelte skole kan vælge, hvorvidt de vil

anvende denne formulering. Idet der er et reelt behov for, at særligt nye skoler oplyser, hvornår undervisningsaktiviteten påbegyndes, vurderer STUK, at det er uhensigtsmæssigt at sætte krøllede parenteser om § 1, stk. 5, med den konsekvens, at også disse skoler kan vælge at udelade bestemmelsen.

STUK tager dog bemærkningen til efterretning og vil i de til bekendtgørelserne tilhørende vejledninger tydeliggøre, at såfremt den enkelte skole ikke har mulighed for at identificere skoleåret, må de anføre det pågældende kalenderår, såfremt det tydeligt fremgår af vedtægten, at der er tale om kalenderåret.

2.1.5. Digitale bestyrelsesmøder

Danmarks Private Skoler foreslår, at det eksplicit fremgår af standardvedtægterne, at der er mulighed for at afholde bestyrelsesmøder digitalt. Forningerne forventer, at muligheden herfor vil kunne reguleres nærmere i den enkelte bestyrelses forretningsorden, hvilket ønskes understøttet i selve standardvedtægterne.

STUK's bemærkninger

STUK kan oplyse, at det på samme måde som efter de nugældende vedtægtsregler vil være muligt for den enkelte bestyrelse at fastlægge, at bestyrelsesmøder kan afholdes virtuelt.

STUK har vurderet, at der allerede er mulighed for at afholde virtuelle bestyrelsesmøder efter den nuværende formulering i § 11 på tværs af standardvedtægterne. Dette vil blive tydeliggjort og beskrevet nærmere i vejledningerne til bekendtgørelserne.

STUK vurderer, at den enkelte skole har større frihed til selv at fastlægge afviklingen af bestyrelsesmøder, når dette ikke reguleres eksplicit i standardvedtægterne.

STUK anbefaler, at adgangen til at afholde virtuelle bestyrelsesmøder reguleres nærmere i den enkelte bestyrelses forretningsorden med henblik på at sikre fleksibilitet og lokale tilpasninger.

2.1.6. Regnskab og revision

FSR – danske revisorer har bemærkninger til bestemmelsen om bestyrelsens ansvar vedrørende revision i standardvedtægternes § 4 (nr. 2 eller 3 afhængig af den konkrete standardvedtægt). FSR anfører, at det bør fremgå, at den revisor, som skal stå for revision af skolens årsrapport og vælges af bestyrelsen, skal være godkendt.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at formuleringen af standardvedtægternes § 4, nr. 2 eller 3, om bestyrelsens ansvar vedrørende revision er en videreførelse af ordlyden i de nugældende vedtægtsregler.

Det fremgår af § 24 i lov om friskoler og private grundskoler m.v., § 39 i lov om efterskoler og frie fagskoler samt § 23 i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, at skolernes regnskaber skal revideres af en statsautoriseret revisor eller en registreret revisor. STUK vurderer derfor, at det allerede på nuværende tidspunkt følger af gældende regler, at der skal være tale om en godkendt revisor.

STUK tager dog bemærkningen til efterretning og tilføjer "godkendt" før revisor i § 4, nr. 2 eller 3, på tværs af standardvedtægterne.

2.1.7. Kombinerede skoler

Folkehøjskolernes Forening i Danmark har bemærkninger til den tværgående bestemmelse i de tre bekendtgørelser om standardvedtægter om skoler kombineret med folkehøjskoler. Foreningen anfører, at det er afgørende for baglandets opbakning til disse skoler, at der er mulighed for at foretage fravigelser vedrørende højskoleledelen.

FRISKOLERNE bemærker, at de ikke ser, at den fravigelsesmulighed, der fremgår af bekendtgørelsernes § 3, stk. 4, fremgår af selve standardvedtægterne. Det følger af § 3, stk. 4, at for skoler, der i øvrigt er kombineret med skoleformer, hvor der ikke tages højde for kombinationen i en konkret standardvedtægt, kan standardvedtægternes ordlyd på samme måde fraviges i nødvendigt omfang inden for rammerne af gældende regler om de relevante skoleformer.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at lovmyndighederne ikke hjemler, at STUK fastsætter vedtægtsregler for folkehøjskoler.

De frie skoler på Børne- og Undervisningsministeriets område kan dog kombinere sig med folkehøjskoler. Sådanne kombinerede skoler udgør én juridisk enhed og skal have én vedtægt. Idet der ikke er hjemmel til at fastsætte specifikke regler for folkehøjskoler i bekendtgørelserne, har STUK i stedet givet mulighed for at fravige den obligatoriske ordlyd i bekendtgørelsernes standardvedtægter, såfremt kombinationen med en folkehøjskole giver anledning hertil.

I forlængelse af § 3, stk. 3, om folkehøjskoler er indsat § 3, stk. 4, der vedrører kombinerede skoler generelt. Der er udarbejdet obligatoriske standardvedtægter for de mest udbredte kombinationer blandt de frie skoleformer. Der er således en standardvedtægt for frie grundskoler kombineret med en efterskole og/eller en fri fagskole, samt en standardvedtægt for frie grundskoler kombineret med et privat institution for gymnasiale uddannelser.

STUK har ud fra et ressourceperspektiv vurderet, at det ikke giver mening at udarbejde en obligatorisk standardvedtægt for alle eksisterende og mulige kombinationer. Ved øvrige kombinationer er der derfor ikke en specifik og tilpasset standardvedtægt, hvilket medfører et behov for fravigelser fra de eksisterende.

Bestemmelsen er netop indsat i de tre bekendtgørelser om standardvedtægter, fordi standardvedtægterne ikke giver denne mulighed i sig selv.

2.2. Specifikke bemærkninger til bekendtgørelse om standardvedtægter for friskoler og private grundskoler m.v.

2.2.1. Detaljegrad i standardvedtægterne

Lilleskolernes Sammenslutning anfører generelt, at standardvedtægter ikke blot bør adressere det væsentlige i forhold til gældende lovgivning, men også i forhold til indholdsmæssige områder, der anses for centrale og væsentlige på skolen. Konkrete eksempler herpå er, at forældrenes grundlæggende rettigheder og pligter i højere grad kan indskrives i standardvedtægtens § 17, ligesom der bør indskrives flere processuelle regler vedrørende gennemførelse af generalforsamlinger i § 19, bl.a. hvorvidt der kan stemmes via fuldmagt, og i givet fald på hvilken måde.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at formålet med standardvedtægterne er at videreføre gældende regler. Ved udformningen heraf er der således stort fokus på netop gældende lovgivning og regler i øvrigt.

Formålet med de nye standardvedtægter har ligeledes været at bevare skolernes valgfrihed i så stort omfang som muligt. Indholdet i bekendtgørelserne vil være bindende for skolerne, hvorfor STUK ikke ønsker at lave bindende regler i et større omfang end nødvendigt om forhold, der ikke gælder i dag, og hvor skolerne har en høj grad af valgfrihed. Dette drejer sig bl.a. om forældres rettigheder og pligter, udover hvad der følger af § 17 i standardvedtægterne for frie grundskoler, og adgang til at stemme via fuldmagt på generalforsamling. STUK opfordrer den enkelte skole til at tage stilling til disse forhold men vurderer, at dette mest hensigtsmæssigt gøres i en forretningsorden eller øvrige dokumenter.

2.2.2. Terminologi vedrørende delt beslutningskompetence

FRISKOLERNE har bemærkninger til § 4 og § 18 i standardvedtægt for fri grundskole med generalforsamling om kompetencefordeling mellem bestyrelse og generalforsamling. Når generalforsamlingen tillægges beslutningskompetence i § 4, fremgår det, at beslutningen træffes af bestyrelsen "med generalforsamlingens godkendelse", hvorimod det fremgår af § 18, at bestyrelsen og generalforsamlingen i fællesskab "træffer beslutning" om bl.a. vedtægtsændringer. Foreningen ønsker, at der anvendes den samme formulering på tværs af de to bestemmelser og indstiller til, at det er formuleringen i § 18, der anvendes i § 4.

STUK's bemærkninger

STUK tilkendegiver, at en ensartet terminologi i standardvedtægten er hensigtsmæssig for forståelsen af bestemmelserne. STUK er desuden enige i be-

tragtningen om, at det er den samme delte kompetence, der beskrives i henholdsvis § 4 og § 18 i standardvedtægt for fri grundskole med generalforsamling.

STUK har i processen haft overvejelser om netop den foreslåede løsning, hvor terminologien i § 4 så anderledes ud. STUK har dog vurderet, at den formulering kan gøre det svært at gennemskue, hvordan den delte kompetence mellem bestyrelsen og generalforsamlingen rent praktisk fungerer. Når bestyrelsen træffer en beslutning "med generalforsamlingens godkendelse", ligger det implicit i sætningen, at bestyrelsen har ansvaret for at sikre generalforsamlingens tilslutning til en beslutning, før denne endeligt kan eksekveres.

2.2.3. Pantsætning

Danmarks Private Skoler og Lilleskolernes Sammenslutning bemærker, at de ønsker, at beslutningskompetencen vedrørende køb, salg og pantsætning af fast ejendom opdeles med det formål, at kompetencen vedrørende køb og salg kan tillægges generalforsamlingen, mens beslutningskompetencen vedrørende pantsætning blot kan være ved bestyrelsen alene, idet pantsætning i praksis giver anledning til udfordringer i de tilfælde, hvor generalforsamlingen skal inddrages i beslutninger herom.

STUK's bemærkninger

STUK kan bekræfte, at foreningerne tidligere i bekendtgørelsesprocessen har gjort opmærksom på de nævnte problematikker, ligesom STUK finder, at de beskrevne problemer er reelle.

STUK tager derfor bemærkningerne til efterretning og tilpasser bestemmelsen herom (§ 4, nr. 6, nr. 7 eller nr. 9), i standardvedtægterne for frie grundskoler og for private institutioner for gymnasiale uddannelser, så det er muligt at tage særskilt stilling til den delte beslutningskompetence for henholdsvis køb og salg af fast ejendom og for pantsætning af fast ejendom.

2.2.4. Habilitet og tavshedspligt

FRISKOLERNE bemærker, at § 5 om habilitet og tavshedspligt i standardvedtægt for kombineret fri grundskole og efterskole/fri fagskole indebærer en bedre beskrivelse af, hvad der ligger i kravene til bestyrelsen om habilitet og tavshedspligt, end tilfældet er i den tilsvarende § 5 i de to standardvedtægter for frie grundskoler. Foreningen ønsker, at sidstnævnte får det samme indhold som § 5 i standardvedtægten for de kombinerede skoler, der har flere stykker.

STUK's bemærkninger

STUK tager bemærkningen til efterretning og er positiv overfor at tilføje de stykker til § 5, der fremgår af standardvedtægten for kombinerede skoler, for at uddybe habilitet og tavshedspligt nærmere.

Formuleringen i standardvedtægten for en kombineret fri grundskole og efterskole/fri fagskole stammer fra de nugældende regler for efterskoler og frie

fagskoler, og den fremgår derfor af alle standardvedtægter for disse skoleformer.

Side 10/18

STUK vurderer, at såfremt § 5 tilrettes i standardvedtægterne for frie grundskoler, vil det være mest hensigtsmæssigt med en fuldstændig ensretning af § 5 på tværs af alle standardvedtægter, således at standardvedtægterne for private institutioner for gymnasiale uddannelser også tilrettes.

STUK bemærker, at indholdet af § 5 vedrørende habilitet og tavshedspligt ikke er udtømmende i forhold til de forpligtelser, der følger af forvaltningslovens kapitel 2 og 8.

2.2.5. § 9 om bestyrelsens sammensætning

Danmarks Private Skoler har bemærkninger til § 9 i standardvedtægterne særligt vedrørende friskoler og private grundskoler m.v. og private institutioner for gymnasiale uddannelser. Foreningen anfører, at bestemmelsen fremstår kompleks og vanskelig at gennemskue for lægfolk og vil medføre et omfattende behov for forklarings- og vejledningsarbejde over for skolerne. Foreningen anbefaler en væsentlig styrkelse af kommunikationen i bestemmelsen, f.eks. ved en mere pædagogisk opbygning i selve bekendtgørelsen eller gennem let og tilgængelig vejledning.

Lilleskolernes Sammenslutning har ligeledes en række bemærkninger til § 9. Foreningen ønsker, at det tilføjes i de forskellige stykker om valg af bestyrelsesmedlemmer, at "genvalg/-udpegning kan finde sted" i stedet for den nuværende formulering, hvor det fremgår, at bestyrelsesmedlemmer vælges for et bestemt antal år "ad gangen". Foreningen ønsker desuden, at det tilføjes i stykket om valg af suppleanter, at funktionsperioden kan indskrives, og at denne er 1 år. Foreningen ønsker afslutningsvis, at det er tydeligere, at der ikke er pligt til at have medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer i bestyrelsen.

FRISKOLERNE bemærker, at konstruktionen vedrørende medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer i § 9 er vanskelig at forstå og bør forenkles.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at standardvedtægternes § 9 om bestyrelsens sammensætning er udarbejdet med henblik på at videreføre de nugældende regler om bestyrelsessammensætning på de frie skoler.

STUK tilkendegiver, at dette giver udfordringer, idet den relativt store valgfrihed for skolerne indebærer mange valgfrie stykker og sætninger, idet ordlyden er obligatorisk. Herudover er den nuværende udformning af § 9 udarbejdet med henblik på, at der er tale om bilag til bekendtgørelser, der skal kundgøres i Retsinformation, hvorfor al overflødig vejledningstekst er udeladt.

STUK tager bemærkningerne til efterretning og kan oplyse, at der er stor opmærksomhed på at gøre bestemmelsen så operativ for skolerne som muligt gennem vejledningerne til bekendtgørelserne, der tekstnært vil understøtte skolernes udfyldelse af § 9. Som en yderligere hjælp til skolerne, vil der blive offentliggjort word-versioner af standardvedtægterne på ministeriets hjemmeside, hvor der i større omfang er vejledning til de enkelte stykker. Det vil i både vejledningerne til bekendtgørelserne samt i word-versionerne bl.a. tydeliggøres, at bestemmelsen om medarbejderrepræsentanter er valgfri.

STUK bemærker, at ligesom efter de nugældende regler kan genvalg eller genudpegning finde sted, hvilket tydeliggøres af tilføjelsen "ad gangen" efter angivelsen af funktionsperiodens længde. På trods af den nuværende udformning af § 9 er formålet hermed, at skolerne vil have en betydeligt mere simpel bestemmelse i den endelige vedtægt, når valgmulighederne i bestemmelsen er udfyldt.

STUK bemærker herudover, at muligheden for at vælge suppleanter ikke er reguleret i de nugældende vedtægtsregler. STUK har indsat et stykke herom i § 9, idet det forudsættes i § 15, at der er suppleanter til bestyrelsesmedlemmerne. STUK ønsker dog ikke at indskrænke rammerne for valget af suppleanter, herunder længden på funktionsperioden, således at skolerne bevarer den frihed, de hidtil har haft til selv at fastlægge dette. STUK gør opmærksom på, at skolerne kan regulere forhold vedrørende suppleanter nærmere i en forretningsorden.

2.2.6. Suppleanter

FRISKOLERNE bemærker, at det bør fremgå af standardvedtægterne, at når suppleanter indtræder i bestyrelsen efter § 15, indtræder en forældrevalgt suppleant ved et forældrevalgt bestyrelsesmedlems udtræden mv.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at standardvedtægternes § 15 om suppleanter er en videreførelse af de nugældende regler.

Det fremgår af § 15, at hvis et bestyrelsesmedlem udtræder af bestyrelsen i funktionsperioden, indtræder suppleanten for resten af funktionsperioden. STUK vurderer, at det ligger implicit heri, at det kun er en suppleant for det pågældende medlem, der kan indtræde i medlemmets sted. Dette indebærer, at det kun er en forældrevalgt suppleant, der kan indtræde ved forældrevalgte medlemmers udtræden. Det samme er tilfældet for eventuelt skolekredsvalgte medlemmer og suppleanter.

STUK vurderer, at bemærkningen derfor beskriver den gældende retstilstand, hvilket ligeledes videreføres i de nye regler, hvorfor bemærkningen ikke giver anledning til ændring af § 15.

2.2.7. Ansættelseskompetence

Lilleskolernes Sammenslutning har bemærkninger til formuleringen i § 4, nr. 4, idet det alene bør fremgå af § 4 om bestyrelsens opgaver, at bestyrelsen *kan* overdrage ansættelseskompetence til skolens leder, idet den nuværende formulering efterlader en usikkerhed i vedtægten om placeringen af kompetencen. Foreningen henstiller til at slette standardvedtægternes § 16, stk. 2, hvor det kan indskrives, hvorvidt bestyrelsen eller skolens leder har ansættelseskompetencen for skolens øvrige ansatte.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at det fremgår af standardvedtægten § 4, nr. 4, at "bestyrelsen ansætter og afskediger skolens leder og øvrige personale, idet bestyrelsen dog kan overdrage skolens leder sin ret til at ansætte og afskedige skolens øvrige personale". Udformningen af bestemmelsen indebærer derfor, at det er valgfrit for bestyrelsen, hvorvidt ansættelseskompetencen skal være delegeret til skolens leder, herunder om denne valgmulighed skal fremgå eksplicit af skolens vedtægt.

§ 16, stk. 2, er indsat på baggrund af øvrige skoleforeningers ønsker for at tydeliggøre, hvilket valg bestyrelsen har truffet i forlængelsen af muligheden i § 4, nr. 4, idet der efter det oplyste i praksis ofte sker en delegation af denne kompetence.

2.2.8. Generalforsamling og forældrekredsmøde

Danmarks Private Skoler anfører, at praksis på nogle frie grundskoler ikke stemmer overens med den i standardvedtægterne klare adskillelse af "generalforsamling" og "forældrekredsmøde", idet flere skoler godt kan opfatte et forældrekredsmøde som en generalforsamling, selvom skolen rent juridisk er en skole uden generalforsamling.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at de nye standardvedtægter viderefører de nugældende bekendtgørelsesregler om vedtægter for frie skoler. Begrebet "forældrekredsmøde" anvendes hverken i den nugældende bekendtgørelse eller i udkastet til den nye bekendtgørelse, ligesom der både i dag og fremadrettet vil være valgfrihed for den enkelte skole om, hvorvidt denne ønsker en generalforsamling som besluttende organ eller ej.

Såfremt en fri grundskole ikke har en generalforsamling, vil forældrekredsmødet udelukkende udgøre et vælgende organ på samme måde som andre organer, der vælger eller udpeger bestyrelsesmedlemmer. I modsætning her til kan en generalforsamling tillægges bestemmende indflydelse over driften af den enkelte frie skole, hvorfor den kan spille en afgørende rolle også uden for valg af bestyrelsesmedlemmer. Vedtægten skal udgøre rammerne for den enkelte skoles drift, hvorfor generalforsamlingen eksplicit kan reguleres heri i modsætning til et forældrekredsmøde, der heller ikke i dag er reguleret på bekendtgørelsesniveau. Det vil således fortsat være op til den enkelte skole, såfremt de har et forældrekredsmøde, at fastlægge de nærmere rammer for valg af bestyrelsesmedlemmer.

STUK tager forslaget om yderligere vejledning til efterretning og kan oplyse, at skellet mellem de to begreber – herunder ved valg af den korrekte standardvedtægt – vil blive nærmere uddybet og forklaret i vejledningen til bekendtgørelsen.

2.2.9. Skolekreds

Lilleskolernes Sammenslutning bemærker, at det bør være muligt for skoler at anføre i § 17 a om skolekreds i standardvedtægt for fri grundskole med generalforsamling, at forældrekredeksmedlemmer, der også er medlemmer af skolekredsen, ikke skal opkræves kontingent for medlemskab af skolekredsen.

STUK's bemærkninger

STUK kan bekræfte, at det er korrekt, at forældrekredeksmedlemmer, der betaler skolepenge, ikke kan pålægges kontingent for medlemskab af en skolekreds, som de automatisk bliver medlem af i deres egenskab som forældre.

STUK vil vejledere nærmere herom i vejledningerne til bekendtgørelserne.

2.2.10. Skoler med dagtilbud

FRISKOLERNE bemærker, at skoler med dagtilbud skal have et bilag til vedtægten, der beskriver styrelsen af dagtilbuddet. Der gælder ingen standardskrivelse for dette, og det er dermed op til den godkendende kommune at sætte rammerne for bilaget.

STUK's bemærkninger

STUK er enig i betragtningen om, at de nye bekendtgørelser ikke indeholder en standard for et vedtægtsbilag vedrørende dagtilbud, og at rammerne herfor fastlægges for den enkelte skole af den relevante kommune.

STUK vurderer, at skoler med dagtilbud ikke er afskåret fra at have et sådant vedtægtsbilag med de nye standardvedtægter, ligesom en skole med dagtilbud kan vælge at anføre dette i vedtægtsens § 2.

2.3. Specifikke bemærkninger til bekendtgørelse om standardvedtægter for efterskoler og frie fagskoler

FSR – danske revisorer er positive overfor, at vedtægtsregler for efterskoler og frie fagskoler fremadrettet fremgår af en særskilt bekendtgørelse i stedet for at være reguleret i tilskudsbekendtgørelsen på området.

Efterskoleforeningen og **Foreningen af Frie fagskoler** har samlet afgivet bemærkninger til bekendtgørelsen. Foreningerne tilkendegiver, at de generelt er tilfredse med flere af de tilpasninger af udkastet, der er foretaget i løbet af udarbejdelsesprocessen. Det drejer sig om muligheden for at indskrive værdigrundlaget i standardvedtægternes § 2, formuleringen af placeringen af ansættelseskompetencen i § 4 samt medarbejderrepræsentanters deltagelse i bestyrelsesmøder i § 10.

2.3.1. Standardvedtægternes opbygning

Efterskoleforeningen og **Foreningen af Frie Fagskoler** bemærker, at rækkefølgen af bestemmelserne adskiller sig fra den nugældende ikkeobligatoriske standardvedtægt for efterskoler og frie fagskoler, idet regulering af bestyrelsen er placeret før reguleringen af skolekredsen/repræsentantskabet og generalforsamlingen/repræsentantskabsmødet. Foreningerne anfører, at bestyrelsen kommer til at fremstå som det vigtigste organ og skolens øverste ansvarlige. Foreningerne har løbende i bekendtgørelsesprocessen fremsat ønsker om, at den nuværende opbygning bevares på baggrund af den centrale rolle, skolekredsen/repræsentantskabet har for oprettelsen af efterskoler og frie fagskoler.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at det er korrekt, at rækkefølgen af bestemmelserne i standardvedtægterne er ændret sammenlignet med de nugældende regler.

Formålet med opbygningen af vedtægterne er netop at understrege, at bestyrelsen er skolens øverste organ, der står til ansvar over for ministeriet for skolens drift. Selvom skolekredsen/repræsentantskabet har en central rolle for skolen, er vedtægterne primært et dokument for bestyrelsen, idet det er bestyrelsens ansvar, at reglerne overholdes.

Ændringen af rækkefølgen er ligeledes begrundet i nogle praktiske hensyn med ensretning af vedtægtsområdet for alle frie skoler, hvilket forventeligt vil medføre ressourcebesparelser i STUK ved godkendelse af og tilsyn med vedtægter.

2.3.2. Formål

Efterskoleforeningen og **Foreningen af Frie Fagskoler** har bemærkninger til standardvedtægternes § 2, stk. 1, om skolens formål. Bemærkningen vedrører frihed- og folkestyrekravet, der fremgår af § 1, stk. 5, i lov om efterskoler og frie fagskoler, som ikke i dag er indskrevet i vedtægtsreglerne på bekendtgørelsesniveau. Foreningerne anfører, at såfremt indholdet af lovens § 1, stk. 5, skal fremgå af standardvedtægterne, bør den resterende del af formålet, som beskrevet i lovens § 1, ligeledes fremgå for at give et retvisende billede af skolernes formål, herunder formålet om livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at der ikke er tvivl om, at efterskoler og frie fagskoler formål indebærer hele formålet som beskrevet om § 1 i lov om efterskoler og frie fagskoler, herunder livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse.

Hvorvidt det fulde formål, som det fremgår af loven, skal indskrives i standardvedtægternes § 2, vedrører således blot, hvad der specifikt skal være fremhævet i standardvedtægterne.

Formålet, der fremgår af de øvrige stykker i § 1 i loven, er møntet på den undervisning, skolerne skal tilbyde. Det følger af frihed- og folkestyrekravet, at skolerne efter deres formål og hele deres virke skal forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Formuleringen af frihed- og folkestyrekravet indebærer således, at det forpligter skolerne ud over undervisningen og således også gælder for bestyrelsen i dennes virke.

Kravet blev indskrevet i loven i 2019 som en harmonisering af området, idet kravet allerede på det tidspunkt fremgik af lov om friskoler og private grundskoler m.v. Kravet har ligeledes været en del af vedtægtsbekendtgørelsen for frie grundskoler siden 2018, hvilket blev tilføjet med henblik på den nye godkendelsesprocedure for frie grundskoler, som efterskoler og frie fagskoler ligeledes blev omfattet af i 2019. STUK kan ikke identificere en afgørende forskel mellem skoleformerne, der kan begrunde, at kravet skal være en del af vedtægtsreglerne for frie grundskoler og ikke for efterskoler og frie fagskoler.

STUK bemærker, at den enkelte skole har mulighed for selv at formulere skolens værdigrundlag i standardvedtægternes § 2, hvorfor det ikke vil være i strid med standardvedtægterne, såfremt den resterende del af lovens formål indskrives her.

STUK kan desuden oplyse, at dette vil fremgå eksplicit af vejledningen til bekendtgørelsen, ligesom det vil blive tydeliggjort, at den enkelte skole både kan tilføje et værdigrundlag og et særskilt formål, der går ud over det obligatoriske formål i standardvedtægternes § 2, stk. 1.

2.3.3. Vedtægtsændringer

Efterskoleforeningen og Foreningen af Frie Fagskoler anfægter hensigtsmæssigheden af § 22, stk. 4, i standardvedtægt for efterskoler og frie fagskoler med skolekreds/repræsentantskab. Det fremgår af § 22, stk. 4, at bestyrelsen har mulighed for at foretage vedtægtsændringer, hvis vedtægten er i uoverensstemmelse med loven, uden generelforsamlingens inddragelse. Foreningerne mener, at bestemmelsen indebærer en indholdsmæssig ændring sammenlignet med de nugældende regler, ligesom bestemmelsen ikke er nødvendig med henvisning til, at det fremgår af § 1, stk. 3, i selve bekendtgørelsesteksten, at bestyrelsen har ansvaret for, at vedtægten stemmer overens med loven og skal bringe vedtægten i overensstemmelse hermed uden ugrundet ophold, hvilket må indebære, at bestyrelsen er forpligtet til hurtigst muligt at foretage sådanne ændringer ved brug af den sædvanlige vedtægtsændringsprocedure med generalforsamlingen.

STUK's bemærkninger

STUK noterer foreningernes bekymringer vedrørende bestemmelsen, idet generalforsamlingen normalt har kompetencen til at vedtage vedtægtsændringer.

Formålet med bestemmelsen er, at generalforsamlingen/repræsentantskabsmødet ikke behøver at bruge tid på ændringer foranlediget af, at vedtægten f.eks. få steder fraviger den obligatoriske ordlyd. Bestyrelsen vil efter STUK's vurdering ikke kunne anvende denne bestemmelse til blot frit at ændre de bestemmelser, hvor der er valgfrihed for den enkelte skole. Det er således en bestemmelse, der er tænkt som værende en praktisk hjælp for skolerne særligt henset til, at vedtægten fremadrettet skal følge den obligatoriske ordlyd i standardvedtægterne, hvilket kan medføre mindre behov for ordnære ændringer, såfremt der er afvigelser fra den obligatoriske ordlyd.

STUK vil i vejledningen til bekendtgørelsen understrege, at der er grænser for, hvornår bestyrelsen kan anvende denne bestemmelse, og at det i øvrigt er en kan-bestemmelse, som bestyrelsen ikke behøver at anvende. STUK anbefaler, at den enkelte skole eventuelt i en forretningsorden beskriver, hvilke former for vedtægtsændringer, der vil kunne foretages uden generalforsamlingens/repræsentantskabets inddragelse. Under alle omstændigheder vil bestyrelsen skulle orientere generalforsamlingen/repræsentantskabet om sådanne ændringer.

2.4. Specifikke bemærkninger til bekendtgørelse om standardvedtægter for private institutioner for gymnasiale uddannelser

2.4.1. Forældrebegrebet

Danmarks Private Skoler har bemærkninger til § 17 i de to standardvedtægter for private gymnasier m.v. Det følger af § 17, at bl.a. medarbejdere og forældre til umyndige elever har ret til indsigt i regnskaber, budgetter m.v. Foreningen anfører, at betegnelsen "forældre til umyndige elever" kan forvirre i forhold til forståelsen af forældrebegrebet generelt i standardvedtægterne.

STUK's bemærkninger

STUK bemærker, at § 17 er en videreførelse af nugældende regler og formuleringer. STUK tilkendegiver, at det kan virke forvirrende, at der anvendes forskellige betegnelser.

STUK vurderer, at i de tilfælde, hvor der i standardvedtægterne står "forældre" er der tale om personer med forældremyndighed over eleven. I § 17 er der ikke tvivl om, at der ikke er tale om alle forældre, idet det eksplicit er "forældre til umyndige elever", der er omfattet.

STUK kan oplyse, at dette vil blive nærmere beskrevet i vejledningen til bekendtgørelsen for at undgå forvirring.

3. De endelige bekendtgørelser i forhold til høringsversionen af bekendtgørelserne

Side 17/18

Høringssvarene har givet anledning til ændringer i de endelige bekendtgørelser.

Høringsversionen af bekendtgørelse om standardvedtægter for friskoler og private grundskoler m.v. er blevet ændret, som følger:

- "godkendt" tilføjes før "revisor" i § 4, nr. 2, i bilag 1, § 4, nr. 2, i bilag 2, § 4, nr. 3, i bilag 3 og § 4, nr. 2, i bilag 4.
- Omformulering af § 4, nr. 6, i bilag 2, § 4, nr. 9, i bilag 3, og § 4, nr. 7, i bilag 4 til følgende ordlyd: "Bestyrelsen træffer {med generalforsamlingens godkendelse} beslutning om køb og salg af fast ejendom og træffer {med generalforsamlingens godkendelse} beslutning om pantsætning af fast ejendom".
- § 5 i bilag 1, 2 og 4 får tilføjet et stk. 2 og 3 med følgende indhold:
"Stk. 2. Et bestyrelsesmedlem er inhabilt i sager, hvori vedkommende eller dennes nærmeste har økonomisk eller særlig personlig interesse. I tilfælde af konstateret inhabilitet skal det fremgå af protokollen, at vedkommende har trukket sig fra forhandlinger og afstemninger. Stk. 3. En mødedeltager har tavshedspligt i sager, hvori væsentlige hensyn til personers eller skolens interesser gør det nødvendigt at hemmeligholde oplysninger om personlige eller interne, herunder økonomiske forhold."

Høringsversionen af bekendtgørelse om standardvedtægter for efterskoler og frie fagskoler m.v. er blevet ændret, som følger:

- "godkendt" tilføjes før "revisor" i § 4, nr. 3, i bilag 1-3.
- Omformulering af § 4, nr. 9, i bilag 3 til følgende ordlyd: "Bestyrelsen træffer {med generalforsamlingens godkendelse} beslutning om køb og salg af fast ejendom og træffer {med generalforsamlingens godkendelse} beslutning om pantsætning af fast ejendom".

Høringsversionen af bekendtgørelse om standardvedtægter for private institutioner for gymnasiale uddannelser er blevet ændret, som følger:

- "godkendt" tilføjes før "revisor" i § 4, nr. 2, i bilag 1-3.
- Omformulering af § 4, nr. 7, i bilag 2, og § 4, nr. 7, i bilag 3 til følgende ordlyd: "Bestyrelsen træffer {med generalforsamlingens godkendelse} beslutning om køb og salg af fast ejendom og træffer {med generalforsamlingens godkendelse} beslutning om pantsætning af fast ejendom".

- § 5 i bilag 1-2 får tilføjet et stk. 2 og 3 med følgende indhold: "*Stk. 2. Et bestyrelsesmedlem er inhabilt i sager, hvori vedkommende eller dennes nærmeste har økonomisk eller særlig personlig interesse. I tilfælde af konstateret inhabilitet skal det fremgå af protokollen, at vedkommende har trukket sig fra forhandlinger og afstemninger. Stk. 3. En mødedeltager har tavshedspligt i sager, hvori væsentlige hensyn til personers eller skolens/kursets interesser gør det nødvendigt at hemmeligholde oplysninger om personlige eller interne, herunder økonomiske forhold.*"
- § 5 i bilag 3 får tilføjet et stk. 2 og 3 med følgende indhold: "*Stk. 2. Et bestyrelsesmedlem er inhabilt i sager, hvori vedkommende eller dennes nærmeste har økonomisk eller særlig personlig interesse. I tilfælde af konstateret inhabilitet skal det fremgå af protokollen, at vedkommende har trukket sig fra forhandlinger og afstemninger. Stk. 3. En mødedeltager har tavshedspligt i sager, hvori væsentlige hensyn til personers eller skolens interesser gør det nødvendigt at hemmeligholde oplysninger om personlige eller interne, herunder økonomiske forhold.*"

Herudover er der ikke foretaget ændringer i de versioner af bekendtgørelserne, som blev sendt i høring.